

Arkivnr: 2018/13833-2
Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for opplæring og helse		27.11.2018

Høyringsuttale - endringar i universitets- og høgskulelova og fagskulelova - studentombod, trakassering og tilrettelegging av læringsmiljø

Samandrag

Kunnskapsdepartementet har sendt på høyring forslag om lovfesting av studentombod, synleggjering av institusjonane si plikt til å førebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering, og tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne og særskilde behov. Høyringsfrist er 30.11.2018.

Endringane som er føreslått i høve til trakassering og tilrettelegging av læringsmiljø er mindre endringar og presiseringar etter allereie gjeldande rett. Forslag om lovfesting av studentombod vil vere ein ny lovparagraf og ei endring av gjeldande rett. Endringsforslaga vil bidra til å styrke studentane sine rettar, og fylkesrådmannen vil tilrå at Hordaland fylkeskommune støttar dette. Departementet meiner at ordninga med studentombod må finansierast innanfor fagskulesektoren si eiga ramme, og fylkesrådmannen vil tilrå at styret ikkje støttar dette. Det bør vere ein føresetnad at ordninga med studentombod vert følgt opp med statleg finansiering.

Økonomi: Lovfesting av ordning med studentombod vil slik forslaget ligg føre gje auka kostnader for fagskulesektoren.

Klima: Ingen kjent effekt.

Folkehelse: Ingen kjent effekt.

Regional planstrategi: Ingen kjent effekt.

Forslag til vedtak

Følgjande uttale vert gjeve i samband med endringar i fagskulelova om studentombod, trakassering og tilrettelegging av læringsmiljø:

Hordaland fylkeskommune støttar departementet sine forslag til endring av fagskulelova om å; lovfeste ordning med studentombod, å synleggjere utdanningsinstitusjonane si plikt til å førebygge og forhindre trakassering, samt å harmonisere § 15 i fagskulelova med Likestillings- og diskrimineringslova § 21.

Hordaland fylkeskommune støttar derimot ikkje at kostnadene knytt til ordninga med studentombod skal takast innanfor fagskulane sine eigne rammer. Hordaland fylkeskommune meiner at det må vere ein føresetnad at ordninga med studentombod vert følgt opp med statleg finansiering.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 04.11.2018

Kunnskapsdepartementet har sendt på høyring forslag om lovfesting av studentombod, synleggjering av institusjonane si plikt til å førebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering, og tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne og særskilde behov. Høyringsfrist er 30.11.2018.

Fylkeskommunane har forvaltningsansvar for fagskulesektoren, og i denne saka vert i hovudsak endringane i lov om høgere yrkesfaglig utdanning (fagskulelova) omtalt med forslag til høyringsuttale.

Forslaga i høyringsnotatet

Studentombod

Departementet føreslår at ordning med studentombod vert lovfesta både i universitets- og høgskulelova og fagskulelova. Departementet legg vekt på at institusjonane bør ha stor fridom til å velje ordningar som er tilpassa lokale tilhøve. Til dømes kan fleire fagskular gå saman om å ha eit studentombod. Studentombudet sitt oppdrag vil mellom anna vere å rettleie studentane i samband med klager, bidra til å løyse saker på lågast mogleg nivå, og bringe saker fram for institusjonsstyret eller inn i institusjonen sitt kvalitetsarbeid.

Følgjande er departementet sitt forslag til endring i fagskulelova om studentombod:

Kapittel 3 Organiseringen av fagskoler

Ny § 14a Studentombud

Styret har ansvar for å sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud.

Studentombudet har som oppgave å gi fagskolestudenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon. Studentombudet kan ikke instrueres i sitt virke. Studentombudet har taushetsplikt i alle saker ombudet blir kjent med gjennom sitt virke med mindre studenten det gjelder samtykker i viderefremføring av opplysninger.

Ansettelse på åremål kan benyttes for studentombud. Åremålsperioden kan være fire til seks år. Ingen kan være ansatt på åremål etter denne bestemmelsen i en sammenhengende periode på mer enn tolv år.

Departementet kan gi nærmere forskrift om studentombudet.

Førebygging og forhindring av trakassering og seksuell trakassering

Departementet ønskjer å tydeleggjere forbodet mot trakassering og seksuell trakassering, samt institusjonane si plikt til å førebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering jf. lov om likestilling og forbod mot diskriminering av 16. juni 2017 nr. 51. Forslaget endrar ikkje gjeldande rett, men er meint å synleggjere institusjonane sitt ansvar på ein betre måte i sektorlovgjevinga for universitet, høgskular og fagskular.

Tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne og særskilte behov

Den nye likestillings- og diskrimineringslova har føreseger som gjev studentar med funksjonsnedsetting krav på tilrettelegging i eit studium. Tilrettelegging og universell utforming følgjer også av FN sin konvensjon om personar med nedsett funksjonsevne. Alle lærestader har ansvar for at alle studentane har eit godt og inkluderande læringsmiljø av høg kvalitet. Det inneber mellom anna å sikre at også studentar med nedsett funksjonsevne eller lese- og skrivevanskar får kvalitetssikra tilbod og tenester tilpassa deira behov.

Likestillings- og diskrimineringslova § 21 gir betre rettar til personar med nedsett funksjonsevne og særskilte behov i møte med til dømes ein lærestad. På bakgrunn av dette føreslår departementet nokre endringar i

universitets- og høgskulelova og fagskulelova for å betre harmoniseringa av føresegnene om tilrettelegging med likestillings- og diskrimineringslova.

Følgjande er departementet sitt forslag til endring i fagskulelova § 15 i høve til førebygging og forhindring av trakassering og seksuell trakassering, og tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne og særskilte behov:

Kapittel 4 Fagskolenes virksomhet

§ 15 Læringsmiljø

Endring i første ledd – nytt tredje punktum:

Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorganene, legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø. *Styret skal innenfor sitt ansvarsområde arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering.*

Endring i femte ledd:

~~Fagskolen skal, så langt det er rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Studenter med funksjonsnedsettelse og særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærersted, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. Retten gjelder tilrettelegging som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for utdanningsinstitusjonen. I denne vurderingen skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å fjerne barrierer for personer med funksjonsnedsettelse, kostnadene ved tilretteleggingen og institusjonens ressurser. Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i den enkelte utdanningen.~~

Økonomiske og administrative konsekvensar

I høve til lovfesta ordning med studentombod legg departementet til grunn at kostnader knytt til dette må handsamast innanfor universiteta, høgskulane og fagskulane sine eigne rammer. Departementet skriv i høyringsnotatet at basert på ei kartlegging av dei institusjonane som har eit studentombod i dag, viser at eit studentombod i 100 % stilling med drifts- og kontorutgifter er anslått til å koste om lag 1 million kroner. Dette inkluderer lønsmidlar for stillinga og eventuelle reiser, møte, kurs, konferansar mm.

Fylkesrådmannen vil peike på at det dei siste åra har vore gjort ei rekkje endringar i fagskulelova mellom anna for å styrke studentane sine rettar og plikter. Tiltaka er svært gode og gjer at studentane til dømes står sterkare i høve til klage og klageordning, men tiltaka har også ført til auka utgifter for fagskulesektoren. Ingen av tiltaka har vorte følgt opp med styrka finansiering av sektoren.

Vidare meiner departementet at dei to andre forslaga til endring i lovverket ikkje endrar gjeldande rett og såleis heller ikkje aukar dei administrative eller økonomiske kostnadene for utdanningsinstitusjonane.

Fylkesrådmannen sitt forslag til uttale frå Hordaland fylkeskommune

Hordaland fylkeskommune støttar departementet sine forslag til endring av fagskulelova om å; lovfeste ordning med studentombod, å synleggjere utdanningsinstitusjonane si plikt til å førebygge og forhindre trakassering, samt å harmonisera § 15 i fagskulelova med likestillings- og diskrimineringslova § 21. Hordaland fylkeskommune støttar derimot ikkje at kostnadene knytt til ordninga med studentombod skal takast innanfor fagskulane sine eigne rammer. Hordaland fylkeskommune meiner at det må vere ein føresetnad at ordninga med studentombod vert følgt opp med statleg finansiering.